

ОКТАБРЬ

5

четверг
1939 он
№ 230 (2930)
Сэн 10 мүнгэ

БҮРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.М.
Обкомой ба
БМАССР-ий Верховно
Соведэй Президиумэй
О Р Г А Н.Гүрэ нэй урдахи уялгануудаа саг
соонь дүвргэхэ

Парти ба правительство болбол колхозуудыг организационно-ажалын талаар улам бүхажүүлхын тула угсаа ехэ анхрал табина. Энэ зорилгыг бэлдүүлгэдэ, хамагай түрүүн, машина—тракторна станицууд зориулагданхай. Эдэ-нэй тоонь жэлхээ жэлдэ ургана. Хүдөө ажахын сложна машина-нуудай—тракторнууд, комбайнуудай—тоонь улам түргөөр олохорно. Энээнэй туһаламжаар, колхозуудай тариалгыг площадь хэмжээлшэгүй хурдаар ургана.

Манай колхознигууд хадаа парти ба правительствын үдэрбүрийн анхралда, хүдөө ажахын үйлд-бүрийн эгээл сложна машинуудай техникыг эрхмээр шудалжа, ажалай үндэр бүтөөсөөр, стахановска ажалар харюусадаг байна. Эдэ бүгдэ болбол колхознигуудай шанга шадалтай ба культурна байдлыг хангах арга олгоно.

Республикын түрүү колхозууд ба колхознигууд болбол гүрэнэй интересе өөһөднгөө интересүүдэй зүбөөр зохилдуулан, энээнине өөһөднгөө интересүүдээ бүри дэсхэн табиза, гүрэнэй урдахи уялгануудыг—МТС-ын хүдэлмэ-рийн түлөө натуроплата, урэнанэй судта тушаалгыг эрхмээр абуул-на. Кяхтын аймагай, Ульяновай нэрэмжэтэ колхоз болбол натуроп-лата оруулгыг республика доторо түрүүн дүүргэ. Загарайн айма-гай, Ворошиловой нэрэмжэтэ, Кяхтын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ, «Красное Заря», Кабанскын аймагай «Красное Знамя» колхозууд хадаа тарья тушаалгыг дүүрг-нөөр бүри үни болоо. Мүн, Зага-райн аймагай «III Интернационал», Селенгын аймагай, Додо-Буханай нэрэмжэтэ, Кировэй нэрэмжэтэ, «Красный Октябрь» ба бусад олон колхозууд болбол гүрэнэй урдахи уялгануудаа ойрын 2-3 үдэрнүүд-тэ дүүргэхэ байна.

Гэбшье, бүхидеэ манай рес-публика дотор гүрэндэ хүдөө ажа-лын продуктуудыг, хамагай тү-рүүн, тарья тушаалга тон ла хан-галтаггүйгөөр абуулагдана. Олон аймагууд болбол энэ хүдэлмэрини-үшөө эхилээдүй шахуу байна. Жэшээлхэдэ, Закамний аймагай колхозууднаа тарья тушаалгыг нэгэнинишье эхилээдүй, Барга-жанай аймагта октябрийн нэгэнэй мэдээгээр, натуроплата оруулгын план милл 7,1 процент дүүргэлдэ. Ярууны, Эдэйн, Хориин, Улан-Удин Пригородно ба Селенгын районууд энэ талаараа мүн лэ байдалтай бэшэ. Селенгын аймагай, Гильби-рийн сельсоветэй, Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз тарья тушаал-гадаа оройдоо 13 процент, Зага-тайн сомоной, Ворошиловой нэрэм-жэтэ колхоз—32 процент дүүргэ-хэн байна.

Кяхтын аймаг болбол БМАССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-ийн Областной Комитетэй дамжуулгын Улаан Тугые бариха ялана. Энэ хадаа хүдөө ажахын намайр хүдэлмэринүүдэ дүүргэхын тү-лөө большевистскээр тэмсэхынь, тус аймагай хүтэлбэрлэгшэдэ ба бүхы колхознигуудыг уялгал-на. Зүгөөр, үнэнэтэ дээрэ, аймаг доторонь тарья сохилгын тон хан-галтаггүйгөөр абуулагдана байнал дээрэнхэ (октябрийн 1-дэ 39,2 проц. дүүргэ), гүрэндэ тарья ту-шаалга тон ехээр хойшо татагдана.

Кяхтын аймагта, натуроплата тушаалга (35,4 проц., урэнанэй судта бусаалга—39,8 проц. ба гаранцова сбор 4,7 процент дүү-ргэдхэн байна. Бүхы колхозууд хадаа тарья сохилгыг түргөөр абуулжа, гүрэнэй урдахи уял-гануудаа саг болзортонь дүүргэхэ дүүрэн условитой. Зүгөөр МТС-үүдэй ба колхозуудай молотилка-нуудань хүсэдөөр хэрэглэгдэнэ-гүй.

Дээрдурсагдабан аймагуудта, тарья тушаалгын хангалтаггүйгөөр абуулагдана байһанай хоёрдох шалтагаанинь хадаа, аймагуудай ба МТС-үүдэй, мүн таршэлэн колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд болбол тарья тушаалгыг саг үргэл-жэдэ абуулангүй ба энээндэ бүхы техникескэ ба бусад хүс-нүүдээ зүбөөр хэрэглэнгүй. Жэ-шээлхэдэ, Улан-Удын Пригородно районой, Иволгын сомоной, Ста-линой нэрэмжэтэ колхоз хадаа нэгэ автомашинатай аад, тэрэ-нээ шофергүй дээрэнхэ тарья зөөлгэдэ абуулангүй. Мүн, Селе-нгын, Кабанскын ба бусадшье аймагуудта нимэнүүд фактууд үзэгдэнэ.

Гүрбадахы, гол шалтагаанинь юб гэхэдэ, аймагуудай партий-на, советскэ ба газартарьяалангай организационууд, МТС-үүдэй ба колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд болбол колхозно массын дунда социалистическэ соревнование, стахановска хүдэлэн ба түрүү-шүүлэй опытуудыг үргэнөөр дэл-гэрүүлээгүй байна.

Манай республикын түрүү МТС-үүд ба колхозуудта, Селенгын аймагай «Красный Октябрь» кол-хозой молотильно бригадникдай инициативаар, молотильно брига-дануудай ба машинистнуудай со-ревновани дэлгэрэ. Зүгөөр, энэ инициативыг олонхи аймагуудай хүтэлбэрлэгшэд дэмжээгүй бай-на.

Иймэхэ, нутагуудайх партий-на, советскэ ба газартарьяалангай органуудай хүтэлбэрлэгшэдэй түрүүшын зорилго хадаа, эрхи-мүүдэй инициативыг дэмжэхэ, тарья сохилгыг түргөөр абуулжа гүрэнэй урдахи уялгануудыг саг болзортонь дүүргэхын түлөө со-циалистическэ соревнование үр-гэнөөр дэлгэрүүлхэ ябадал боло-но.

Бүхы Советскэ Союз дотор, тэр-нэй тоодо манай республикада, нутагуудайх ажалшадай депу-тадуудай Соведүүдтэ бунгалта-нуудта бэлэдхэл абуулагдана байна. Хүтэлбэрлэхы организа-цинууд, партийна-комсомольскэ эхин организацинууд, агитпропа-нууд ба агитаторнууд болбол манай арадуудай ажабайдалхай энэ гайхамшаг событидта бэлэдхэл абуулгыг ажахын хүдэлмэринүүд-тэй зүбөөр зохилдуулан абуул-ха уялгалтай.

Сельсовет, колхоз бүхэн ха-даа эдэ бунгалтануудыг ажалай отлично показателнуудуудар угтахы ябадалыг туйлахын шууха. Нутагуудайх коммунистууд, партийнабэш большевигүүд хадаа колхознигуудай улам бүри ургажы байгаа активностине толгойлох, тэдэнэй энтузиазм ба активнос-тине үйлдбүрийн конкретнэ ба практическа зорилгонуудыг ам-жалтатайгаар шиндхэлгэдэ зо-руулахы ёстой.

СССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ ба Гадаада
хэрэгүүдэй нарком нх. В. М. Молотовто,
Эстонин гадаада хэрэгүүдэй министр Г.
Селтерэй телеграмма

МОСКВА

СОВНАРКОМОЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ БА ГАДААДА
ХЭРЭГҮҮДЭЙ НАРКОМ МОЛОВОТТО

Нютагаа бусажа ерээд байха-даа, би болбол, Москвада хэгдэ-хэн политическэ ба ажахын хэл-салгануудыг эсээнээр хүтэлбэрл-хэнэйтнай түлөө ба манай ара-дуудай хоорондохы хүршэ байн ба мирнэ сотрудничестве саа-шдааа хүгжүүлхын тула, тэр-нине шэнэ ханибарисагай хэл-сээнүүдтэ оруулһанайтай тү-лөө, Эстонско правительствын

Эстонин мининдел Селтер.

Эстонин Гадаада хэрэгүүдэй министр господин
Селтертэ, СССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ ба
Наркоминдел нх. В. М. Молотовой телеграмма

ТАЛЛИН

ЭСТОНИН ГАДААДА ХЭРЭГҮҮДЭЙ
МИНИСТР СЕЛТЕРТЭ

Эстонско республика ба Совет-скэ Союзай хоорондо эбтэ хэлсээнэй гүйсэлдхэн, мүн Эстони ба Со-ветскэ Союзай арадуудай саашан-хы сотрудничестве ба мирнэ хүг-жалтын туһада, энэ хэлсээндэ бэ-лэдхэлээр, манай хамтын хүдэл-мэри тушаа Танай үзүүлэн мэ-дэрэлэй түлөө ба халуун амар-шалгынтай түлөө, господин ми-нистр Танда, үнэн зүрхэнхөө

байсхалан хүргэнэб. Манай шэнэ хэлсээн хадаа Эстонин ба Совет-скэ Союзай арадуудай ажабайда-лайн дэбжэлтэдэ ба нэббаралтада зохистой аргашадаришье бии болгохо байһандань найдабари мэдүүлхыг зүбшөөрйт.

СССР-эй Совнаркомой тү-рүүлэгшэ ба Наркоминдел Молотов.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
У К А ЗБМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Иволгын
аймагдехи Сргскмитедые баталха тухай

1. Шанээр бии болоһон Ивол-гын аймагдахи, Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Оргкомитедые нимэ саставтайгаар баталха:
Оргкомитетэй түрүүлэгшэдэ—нх. С. А. Деминине.
Түрүүлэгшые орологшодо—нх. М. Д. Бессоновые ба членүүдтэ: И. П. Ильин, Хан-дархаов ба Шемелине.

2. Тусхайта организацинууд ба учрежденинуудыг бии болгохыг

Оргкомитетдэ ба Совнаркомдо даалгахы.

3. АНК-гай ба тэрэнэй таһагуудай аппаратуудта, жэлэй дүүрэтэр хэрэглэгдэхэ зөөри ассигновал-хынь СНК-да даалгахы.

БМАССР-эй Верховно Со-ведэй Президиумэй түрүү-лэгшэ Г. БЕЛЫГАЕВ.

БМАССР-эй Верховно Со-ведэй Президиумэй секре-тарь О. ИНКЕЕВА.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
У К А З

Иволгын аймагай административно-территориальна
состав тухай

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, 1939 оной августын 25-най үдэрэй Указтай зохил-тын дунда, Иволгын аймагай адми-нистративно-территориальна сос-тавыг доро дурсагдаһан сельсове-дуудай саставтайгаар тодорхойл-хо: Саянтын, Иволгын, Каленов-ско, Гурульбинскэ, Заводской по-селковсо совет (Николаевск)—При-городно райсовет, Селенгын айма-гай Оронгын ба Гильбирин сель-советүүд.

Тарбагатайн аймагай Ганзүри-но ба Кордон поселогуудыг Ивол-гын аймагай саставта оруулха ба

хүүүлээрнэ, эдэ поселогуудыг Иволгын аймагай сельскэ соведүү-дэй нэгэнэйн саставта оруулха, асуудалыг тусгаар зүбшэхынь БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Иволгын аймагдахи оргкомитетдэ даалгахы.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тү-рүүлэгшэ Г. БЕЛЫГАЕВ.

БМАССР-эй Верховно Со-ведэй Президиумэй секре-тарь О. ИНКЕЕВА.

Латвин Гадаада хэрэгүүдэй министр
господин Мунтерс Москвада ербэ

Октябрийн 2-Латвин Гадаа-да хэрэгүүдэй министр господин Мунтерс болбол господин Каме-гэшын үдэшлгөөр Москвада ербэ. Министрэй хамта, Латви-да байдаг, СССР-эй полпред нх. Зотов ба Латвида байдаг, СССР-эй торгпред нх. В. Я. Терентьев ерэлсбэ.

Центральна аэропорт дээрэ, Гадаа-да хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай орологшо нх. О. А. Лозовский, Моссосведэй түрүүлэгшын оролог-шо нх. М. А. Ясенов, НКВД-ий Протокольно таһагыг эрхилэгшэ нх. В. Н. Барков, НКВД-ий

Прибалтийска орунуудай таһагыг эрхилэгшэ нх. А. Н. Васюков, Москва городской комедант полков-ник В. А. Ревякин, Москвада байдаг, Латвийска миссини бүхы состав, онсо посланник ба бүрин эрхэтэй министр господин Ф. Ко-пиньш толгойтойгоор, мүн Эсто-нини онсо ба бүрин эрхэтэ пос-ланник господин Рей ба СССР-тэ, Литвын хэрэгүүдтэ найдагдаһан г. Богданас гэгшэд господин Мун-терсы угтаба.

Центральна аэропорт хадаа со-ветскэ ба Латвийска тугуудаар шэмэгдэхэн байба.

Латвин гадаада хэрэгүүдэй министр
Мунтерс гэгшэтэй, нхэр Молотовой уулзалга

Октябрийн 2-ой үдэшлэн, Лат-вин Гадаада хэрэгүүдэй министр господин Мунтерс гэгшэтэй, нх-эр Молотовой хоёрдөөн болобо. Нүхэд Сталин, Потемкин ба Латвида байдаг СССР-эй полпред

нх. Зотов, мүн Москвада байдаг Латвийска посланник г. Копиньш хоёрдөөн хабсадалсаба.

Хоёрдөөн хоёр час үргэлжэл-хэн байна.

FRAANCADA KOMPAAR-
TIJLI MYRDELGE

Briyyssels, oktiaabrili 1. Francuuzsка gazeedyd bolbol, kompaartitili byxii organlaa-санаудай gernyydte dokumeent-pnydiji negelge ba konfis-kaacalga tuxai medeesene. Ene bolbol kompaartitili tарааха tuxai togtoomzitiij francuuz-ска pravittelsviiin garga-hanai hyulde tyryysini hyni exillegdehen baigaa.

(ТАСС).

Баруун фронт дээрхи военнэ
ябуулганууд тухай Коммюнике

Париж, октябрийн 2. (ТАСС). Гавас агенство болбол Парижда октябрийн 2-ой үглөөгүүр толи-логдон, военнэ ябуулганууд тухай официальна коммюникег дамжуула, тэрэн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ: «Һүнн хадаа тон шэ-мэгүүгөөр үнгэрбэ. Фронтын элдэб олон участогуудта багаха-нууд операцинууд болбо».

Читадай военнэ соведэй
түлөөлэгшын мэдүүлгэ

Чунцин, октябрийн 2. (ТАСС). Чанша шадар ушаруу-лагдана байдлыг комментиро-валха зуураа, китадай военнэ соведэй түлөөлэгшэ болбол хоёр жэлхээ үзүүтэй абуулагдана байгаа Китадай стратеги хадаа дайсаные хооронулан муудуу-хаар хараалагдаһан, удаан сагай дай болон гэжэ мэдүүлнэ. «Би-дэнэр болбол,—военнэ соведэй түлөөлэгшэ хэлэнэ,—өөһөднгөө сохилтыг, дайсагдэй главна хүс-нүүдтэ зориулабди, али-нэгэн пунктиг амаршыг сэнгээр хама-гаалхыг оролдонуудыг. Ухоань городой алдагдаһанай һүүлдэ, Чанша болбол военнэ-политическэ шуухала удхашанартай бэшэ бай-на. Мүнөө, европейскэ дайнай эхилхэнэй һүүлдэ, биденэр бол-бол удаан сагай дайнда бэлэн

байха ба Кантон-Ханькоуска тү-мэр харгын зүүн тээхи позицияг но дайһаа зайсахыг бүхы хү-снүүдээрээ оролдохы ёһотойбди. Сентябрийн 14-дэ, Цзянси, Ху-нань ба Хубэй провинцинуудта японско довтолгонуудай дахин шэнээр эхилхэнэ хойшо, китад сэрэгүүд болбол Хунань провин-цидахы фронтдо абуулга хэһэн японско дүрбэн дивизинуудтэ ба Цзянси провинцидахы гурбан дивизинуудтэнь тон ехэ гэмтэл үзүүлэн байна. Чаншада япон-гондой довтолгон зорилгонь юуб гэхэдэ, Чанша-Чандэ-Ичан комму-никацинуудта японско контроль байгуулха гэһэн ябадал болоно».

Этигэмээр кругүүдхэ абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, Чанша шада-рай байдал муудаа.

Фронт дээрхи байдал тухай Французска мэдээсэл

Париж, октябрийн 2. (ТАСС). Усгалдар үдэшлэн толилогдон коммюнике соо ингэжэ хэлэгдэнэ: «Энэ үдэр, фронт дээрэ номого-

Германска верхов-
но командованиин
Коммюнике

Берлин, октябрийн 2. (ТАСС). Германска армийн вер-ховно командовани болбол доро дурсагдаһан коммюникег толило: «Усгалдар үглөөгүүр, герман-ска частынууд болбол Варшавада оробо, Усгалдар Варшава шадар байһан—Прага эзэлэгдэнэ бай-гаа».

Польско эсэргүүсэлгын һүүл-шын пункт болохо, Хель гэжэ хахад арал болбол германска сэр-гүүдтэ үгэггүйгөөр бээ тушаа-лан байна. Тэрэ үедэ, германска сэрэгүүдэй ба уһан сэрэгэй фло-дой хамтаран довтолгын бэлэдхэл абуулагдана байгаа. Мүнөө үглөө-гүүр, 52 офицернуудхэ бурилдэ-хэн гарнизон, тэрэнэй тоодо польско уһан-сэрэгэй флотыг ко-мандовалагта контрадмирал фон-Унруп ба 4 мянган солдадууд хадаа германска сэрэгүүдтэ бөө тушаа-лан байна.

Паденаа зүүхөнөөр, английска разведывательна самолет сохиг-доо».

Баруун Белоруссини арадзонтой, Улаан Армийн уул-залга.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүтэн тарьяшан эхэнэр хадаа боецүүд ба командирнуудыг амаршалжа байна. Темной фото (ТАСС-ын фото-клише)

БОЕВОЙ ЭПИЗОДУУД

ПОЛЬСКО БРОНЕПОЕЗД ЯАГААД АБТАА ҺЭМ

Боец Петр Сергеев болбол воен-нэ госпитальда хэбтэжэ байба. Сэбэр ариухан шалата, кроватин дэргэдэ байһан багахан столдээр сэгсгүүд байна. Тэрэ хөөрөнэ:

—Минин шарха аюулгүй. Врач

хадаа үшөө хоёр недели хэбтэхэш гэнэ, частыдаа ошохын эрил-тэ уридшалан хэхэб. Би ха-даа польско бронепоездыг абалга-да шархатаа Һэм. Биденэр болбол тэрээнине станцида ерэхэ ёһотой гэжэ мэдэд, тиншээ гүйлдэбди.

Зүгөөр, бронепоезд хадаа гэнтэ байрадаа зогсоод манье бууджа эхилээ. Тэрээнине, манай хүндэ танкунуудай хүржэ ерэтэр зогсоо-хо хэрэгтэй байгаа. Биденэр, за-мынь муу болгохыг оролдообди, поездыг гранатуудаар шэдэбди, тингээд тэрэ суухаржа эхилбэ. Тэндэ намайе шархатуулаа бэлэй. Газарта хэбтэжэ байтараа, модо-нуудыг хуха дара манай танк-нуудай түргэнөөр дүтэлжэ ябахыг харабаб. Шарха тухайгаашыг мар-тахархөд — гансал бронепоезд аришахань гү гэжэ ханажа хэб-тэнэм.

Танкунууд ябадалдаа буудба. Нэгэ заахан ябаад байтарань, гэн-тэ бронепоездын паровоз доторонь юуэн хүсэтэйгөөр тээрэжэ, пар гаргаба. Тухайлхада, котельнэ һомонуудаар сүмэ сохюулаһан хэбтэртэй.

Поезд байшаба. Нэгэдэхы ва-гондо, люк нээгдэжэ, сагаан түт-тай гар харбайжа харагдаба. Танк-нууд буудахана болбо. Удангүй

бронепоездын бүхы команда ва-гонуудай хажуугаар зэргэлэн зог-собо.

Манай танкистуудай боевой хүдэлмэринь би омогор хаража байгаа Һэм.

ЗУРХЕЛИГ ПЛАН

Ковель городыг Улаан Армийн танкова частынуудай үнгэржэ гараһан һүни, главна колонноһоо таһаршалан 3 улаанармейцүүд болбол отделениин командир Хала-чен түрүүтэйгээр эндэ ерэнэн бай-на. Городһоо холобэшэ газарта, эдэнэр хадаа полковник толгойтой, польско солладуудай ехэ отрядтай дайралдаба. Дайсанай хүсэн угсаа ехэ байһан дээрэнхэнь, байлдаан-да орохонь бэрхэтэй байгаа Һэм. Тинн, Халачен болбол абуулга-нуудайгаа планине зүрхэлэгээр зохёобо. Һүнийн харанхыда, дүр-бэн зоримгой улаанармейцүүд болбол гэнэтэ довтолжы, польско полковникыг бариха. Тэрэнээ зэбсэггүй болгоод, улаанармей-цүүд хадаа зэбсэгээ тушааха тухай отрядтаа захирахын полков-никыг баалаба.

Оройдоо дүрбэхэн боецүүдтэй хэрэгтэй абуулагдана байһы мэд-дэнгүй, айна жэгшһэн полковник захирагшын дүүргэбэ.

Городской хүзэной, нутагай коммунистууд ба комсомольцууд-тай туһаламжаар отрядыг зэбсэг-гүй бологожо эхилбэ. 800 польско солладууд ба офицернууд зэбсэгэ-э орхижы плэндэ абтаһан байгаа. Баруун Украина, (ТАСС).

Baruun ukrainaina zoriulagdahan kartiina-
nuud ba graviurnuud

Хаарьков, (ТАСС). Хаарь-ковска xydoozniguud bolbol Baruun Ukrainada zoriulagdahan xeden oлон zoxioolnuud deere xydelmerilize exilbe. Xydooznig Kaspijan gegse 20 graviurnuudhaa seerilji beledxene, en enь poobь-ска kapitalistnuudal ba pomee-сгыydei darlalta dorohoo, Ba-ruun Ukrainin azalsadat sylөө-рейglin tylee temeselei istori-ска momeentnyu diiji xapuul-

na. Xydoozniguud Dovgaaly ba Proxorov gegsed, geroli-ска Ulaan Aarmiin caasty-нуudilji Baruun Ukrainin хyn-нонol bajaraar ugtaza bahijji xaruulhan kartiinanuudilji zura-ска baina. Xydooznig Kaplaan bolbol «Ulaan Aarmi хадаа манал ukraininska axadyynerte sylөө zargaliji asaran, xiliji dabaza orobo» gehen plakaa-диiji zurana.

Бурглявлит № 1781